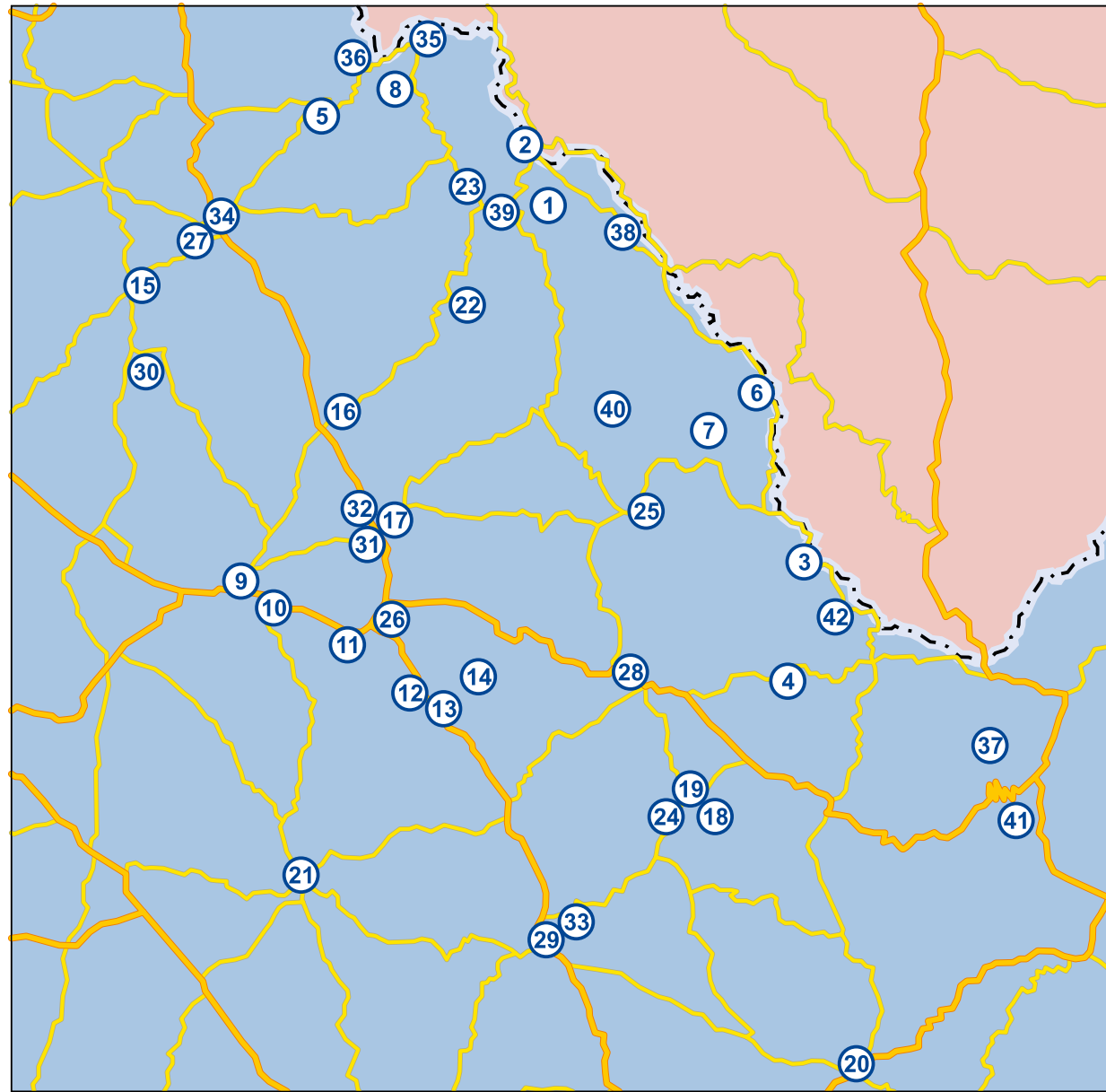




## REGION TURYSTYCZNY GÓRY I POGÓRZE ORLICKIE TURISTICKÁ OBLAST ORLICKÉ HORY A PODORLICKO



Zainstaluj aplikację „Mapy.cz”,  
zeskanuj telefonem kod  
i zobacz atrakcje na żywo.



30

GÓRY ORLICKIE  
I POGÓRZE ORLICKIE

**REGION TURYSTYCZNY  
GÓRY I POGÓRZE ORLICKIE  
TURISTICKÁ OBLAST ORLICKÉ HORY A PODORLICKO**

Widok ze Studeneckých skal  
*fot. Rostislav Bartoň*

ZATRZYMAJ SIĘ

[www.mojeorlickehory.cz](http://www.mojeorlickehory.cz)



GÓRY ORLICKIE  
I POGÓRZE ORLICKIE

## KAČENKA I RAMPUŠÁK - WŁADCY GÓR ORLICKICH

Górami Orlickimi rządzą piękna królowa Kačenka i siwy, wąsaty Rampuśák. W odróżnieniu od wiekowego Liczyrzepy z Karkonoszy, oboje są stosunkowo młodzi. I co ciekawe – Kačenka, choć na to nie wygląda, jest znacznie starsza od Rampuśáka.

Piękna Kačenka po raz pierwszy pojawiła się w książkach Bożeny Němcovej i Alojzego Jiráska. Według niektórych badaczy jej pierwowzorem mógł być powszechny kult św. Katarzyny (ludowo Kačenka) lub popularna pod koniec XVIII w. niemiecka opowieść o nieodwzajemnionej miłości Liczyrzepy do księżniczki Emmy. Opowiadano w każdym razie, że Kačenka włada Górami Orlickimi, i że Liczyrzepa często z zachodnim wiatrem przybywa do



niej w konkury, a odrzucony, wraca tą samą drogą w swe Karkonosze. A że wschodnie wiatry często niosą deszcz, oznacza to, że pechowy zalotnik zalewa się łzami... Kačenka ma ponad 200 lat, ale nazwy Kačenčiny hory użyta po raz pierwszy dopiero Němcova, zaś spopularyzowała ją sztuka Jiráska „Pan Johannes” (to jeszcze jedno imię Liczyrzepy) wystawiana od 1909 r.

Rampuśák jest przy Kačence młodziakiem. Urodził się 21 grudnia 1962 r. Jego ojcem był Jiří Dvořák, który wykorzystał go w audycji radiowej promującej Góry Orlickie. Do jej lekkiego tonu nie bardzo pasowała mu romantyczna Kačenka, więc wymyślił inną postać, biorąc za podstawę nazwę górskiej wioski Rampuše. Rampuśák miał być postacią „jednorazową”, ale niespodziewanie stał się bardzo popularny. Już w 1965 r. brał udział w zakończeniu sezonu zimowego w Deštném, co stało się później trwać tradycją (corocznie w połowie marca razem z Kačenką uczestniczy w barwej uroczystości). Nadto uznano, że to właśnie jego przedstawia relief w Masarykovej chacie. Rampuśák użyczył swego wizerunku lokalnej odznace turystycznej GóR Orlickich, licznym regionalnym potrawom oraz kilku gospodom i pensjonatom.



*Foto: archiwum Destinační společnost Orlické hory a Podorlicko*



## 1. Velká Deštná

Najwyższy szczyt Gór Orlickich, nazywany dawniej Siedmiogrodzką Górą (Sedmihradská hora), wznosi się ok. 3,6 km na południe od polskiej miejscowości Zielieniec, stanowiącej formalnie część Dusznik-Zdroju, na zachód od doliny Dzikiej Orlicy. Prowadzą tutaj czerwone znaki turystycznej Jiráskovej cesty. U podnóża szczytu w kierunku północnym, w łące pomiędzy Velką a Malą Deštną znajduje się rezerwat przyrody Jelení lázeň, małe wierzchowinowe torfowisko. Na północnym zboczu, w pobliżu drogi na szczyt, zlokalizowane są umocnienia wojskowe z połowy lat 30. XX w.

Na kopulastym, porośniętym młodym lasem szczycie od 2019 r. stoi licząca 96 stopni wieża widokowa w kształcie nieregularnego pięciokąta i wysokości 19 m. Jej drewniana obudowa, nawiązująca do nazwy góry, ma przypominać deszcz niesiony przez wiatr. Z wieży rozciągają się, szerokie panoramy na Rychnovsko, Góry Stołowe i Králický Sněžník.



## 2. Schronisko Masarykova chata na Šerlichu

Schronisko pod wierzchołkiem Šerlicha zbudowane zostało przez Klub Czeskich Turystów z Hradca Králové. Uroczyste otwarcie obiektu i nadanie mu nazwy nastąpiło 27 września 1925 r., w dniu 75. urodzin pierwszego prezydenta Czechostowacji T.G. Masaryka. Dominantę dużej jadalni stanowi drewniany słup nośny ozdobiony rzeźbami Leoša Kubička, a pod stropem znajduje się relief wąsatogo górala, być może Rampušáka – ducha Gór Orlickich. Rzeźbę wykonał w 1941 r. Ludvík Gozebel. Schronisko leży przy niebieskim szlaku turystycznym z Olešnicy v Orlických horách do Zieleanca oraz przy szlaku czerwonym prowadzącym na Velką i Malą Deštnę.

Masarykova chata

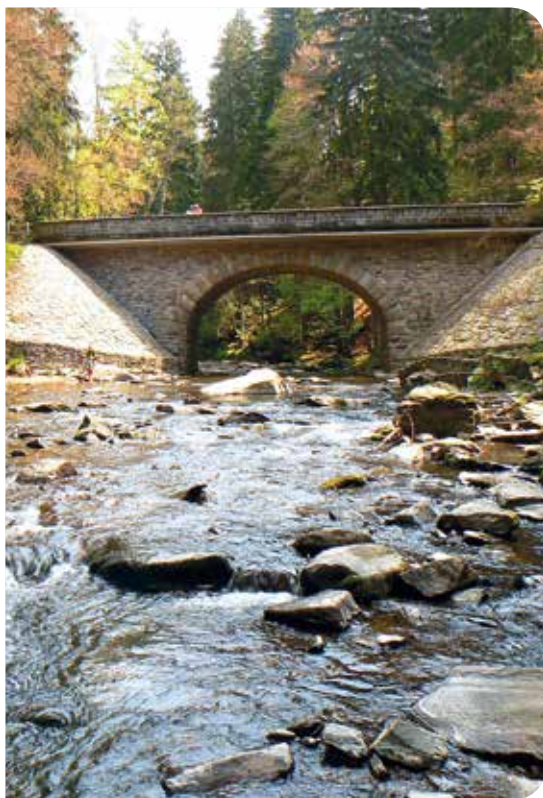
517 91 Deštné v Orlických horách 322

tel. +420 737 078 555 | chatamasarykova@gmail.com

[www.ubytovani-serlich.cz](http://www.ubytovani-serlich.cz)

### 3. Rezerwat przyrody Ziemska Brama

Miejsce, gdzie Dzika Orlica przekracza granicę Polski i kieruje się w głąb Czech zwane jest także Bramą Kraju. Wąskie koryto wypełniają duże głazy, a dodatkowo na odcinku kilkuset otaczają je potężne gnejsowe skały. Za kamiennym mostem, wzniesionym przez włoskich budowniczych w latach 1900-1903, rozpoczyna się malowniczy przetom Dzikiej Orlicy. Niegdyś wiódł nim szlak przemysłowy, o czym przypomina nazwa Pašerácká lávka (Kładka Przemysłowców), obecnie prowadzą tędy niebieski szlak turystyczny i licząca ok. 2,2 km długości ścieżka dydaktyczna. Na jej trasie ciekawe są m.in. Ledříčková skała, kojarzona z legendą o miejscowym zbójniku oraz pozostałości dawnych umocnień granicznych. Sam rezerwat ma ponad 88 ha powierzchni i jest największy w Górach Orlickich.



### 4. Zapora i jezioro w Pastvinach

Jezioro zaporowe położone na wschód od Žamberku powstało w wyniku spiętrzenia wód Dzikiej Orlicy przez zbudowaną w latach 1932-1938 tamę wysoką na 43 m i na 192,7 m długą. Wraz z nią powstała elektrownia pompowo-szczytowa, wykorzystywana od 1966 r. tylko w szczycie odbioru energii elektrycznej. Dawny most żelazny zastąpiony został przez dwuprzęsłowy, betonowy, wykonany według projektu znanego praskiego architekta Kamila Roškota. Jezioro o długości ok. 7 km i powierzchni sięgającej 110 ha jest bardzo popularnym ośrodkiem rekreacyjno-wypoczynkowym z licznymi kąpieliskami, wypożyczalnią sprzętu wodnego, miejscami do uprawiania windsurfingu i nurkowania oraz wędkarstwa.

Turistické informační centrum  
Pastviny 32, 564 01 Žamberk  
tel. +420 465 637 496 | atc@pastviny.cz  
[www.obecpastviny.cz](http://www.obecpastviny.cz)





## 5. Sanktuarium szensztackie Betlejem w Rokoli

Podobno niegdyś w okolicznym głębokim lesie zabłądziła mała dziewczynka, wybawiona z opresji przez Matkę Bożą. W miejscu objawienia wytrysnęło źródłko, postawiono przy nim drewnianą kapliczkę, zastąpioną w 1859 r. murowaną, a po 15 latach powstały stacje małżeńskiej drogi krzyżowej. Obok kościoła zbudowanego w 1930 r. przez fabrykanta Příbyla znajduje się drewniana Loreta, gdzie można obejrzeć ludowy obraz Siedmiu boleści Matki Bożej. Po upadku rządów totalitarnych w 1997 r. wzniesiono tutaj pierwszą nową świątynię w Czechach, stanowiącą kopię dawnej kaplicy w Schönstacie (143. na świecie), zaś w jej pobliżu dom zakonny Szensztackiego Instytutu Sióstr Maryi.

Poutní místo Rokole  
Rokole 70, 518 01 Bohdašín  
tel. +420 494 665 094  
sch.sestry.mariiny@quick.cz



## 6. Kościół Wniebowzięcia NMP w Neratovie

Już od 2. połowy XVII w. na pielgrzymki do tutejszej figurki Marii Panny Marii i cudownego źródła przybywały tysiące osób. To właśnie w związku z rosnącą popularnością Neratova w latach 1723-1733 wybudowany został barokowy kościół. Świątynia w 1945 r. częściowo spłonęła, ale do jej zburzenia szczęśliwie nie doszło. Od 1992 r. jest to zabytek kultury i trwałą intensywne prace nad jego renowacją. W niezwykłym kościele ze słynnym szklanym dachem, wykonanym w 2007 r., odbywają się msze święte, organizowane są wystawy i wydarzenia kulturalne. Odnowione zostały przerwane w latach komunizmu tradycje sierpniowych pielgrzymek z bogatym duchowym, muzycznym i teatralnym programem.

Sdružení Neratov  
517 61 Bartošovice v Orlických horách 84  
tel. +420 494 661 312  
tic@neratov.cz | www.neratov.cz



## 7. Grupa warowna Hanička

Twierdza należy do systemu fortyfikacji budowanego w latach 30. XX w. z myślą o obronie przeciwko Niemcom, a swoją nazwę zawdzięcza pobliskiej osadzie. Warownia składa się z sześciu obiektów bojowych połączonych setkami metrów korytarzy i hal podziemnych. Prace budowlane ukończono w 1938 r., ale do pełnej gotowości było daleko. Podczas okupacji na twierdzy ćwiczyli niemieccy artylerzyści, zaś w latach 1981-1994 próbowano utworzyć tutaj tajne stanowisko dowodzenia. Od 1993 r. Hanička ma status muzeum, dostępne do zwiedzania z przewodnikiem są m.in. podziemia twierdzy i wieża artyleryjska R-S 78 Na pasece. Od 2020 oglądać można schron artyleryjski R-S 79 Na mýtině, przywrócony do stanu pierwotnego sprzed 1975 r.

Dělostřelecká Tvrz Hanička  
tel. +420 491 616 998 | tvrzhanicka@seznam.cz  
www.hanicka.cz



## 8. Grupa warowna Skutina

Nieukończona twierdza Skutina w systemie czeskich umocnień granicznych zgodnie z pierwotnym projektem składać się miała z sześciu obiektów, połączonych ze sobą długimi na 1350 m korytarzami podziemnymi z koleją wąskotorową. Do ich obsady skierowano 464 żołnierzy z V batalionu 18 pułku granicznego. Powierzchnię twierdzy chroniły ciągłe zapory przeciwczołgowe, a każdy z obiektów dodatkowo zasieki przeciwpiechotne. Do lipca 1938 r. wybetonowane zostały jedynie dwa bunkry piechoty i część podziemi twierdzy. Dla zwiedzających udostępniony jest bunkier N-S 48 U stodol, ok. 500 m od szczytu Skutina. Znajduje się w nim ekspozycja uzbrojenia i wyposażenia, a także głęboki na 36 m szyb schodowo-windowowy.

Dělostřelecká Tvrz Skutina  
517 91 Sněžné  
tel. +420 603 521 468 | www.skutina.cz





## 9. Pałac w Častolovicach

Na miejscu XIII-wiecznej warowni wodnej, zbudowanej na potężnych drewnianych pałacach powbijanych w dno rzeki, w latach 1588-1644 powstał renesansowy pałac, który w 1694 r. stał się siedzibą rodową Sternbergów. Pałac kilkakrotnie przebudowywany, w 1948 r. znacjonalizowano, ale w 1993 r. powrócił w ręce pierwotnych właścicieli. Do zwiedzania dostępnych jest 20 komnat z oryginalnymi, barwnie malowanymi kasetonowymi sufitami, cennym wyposażeniem od renesansu po biedermeier oraz bogatymi zbiorami malarstwa i broni. Wokół pałacu rozciąga się wielohektarowy park angielski i zwierzyńiec ze stadem oryginalnych białych danieli.

Zámek Častolovice  
Masarykova 1, 517 50 Častolovice  
tel. +420 494 323 646  
info@zamek-castolovice.cz  
www.zamek-castolovice.cz



## 10. Nowy Pałac w Kostelcu nad Orlicí

Empirowy pałac dla hrabiego Josefa Kinskigo, właściciela okolicznych ziem, wybudowany został w latach 1829-1833 według planów wiedeńskiego architekta Jindřicha Kocha. Po drugiej wojnie światowej rezydencja powróciła do Kinských w 1992 r., a dla zwiedzających otwarto ją 10 lat później. Reprezentacyjne sale pierwszego piętra pałacu mieszczą wystawę „Życie w biedermeierze”, na piętrze drugim znajduje się Galeria Kinský, a na parterze ekspozycja obrazująca historię miasta i okolicy. W doskonale akustycznej Sali Lustrzanej odbywają się koncerty i ceremonie ślubne. Pałac otoczony jest rozległym parkiem w stylu angielskim, stanowiącym rezerwat przyrody.

Nový zámek  
Komenského 266, 517 41 Kostelec nad Orlicí  
tel. +420 494 323 271 | info@zamekkostelecno.cz  
www.zamekkostelecno.cz

## 11. Pałac w Doudlebach nad Orlicí

Renesansowy pałac wyjątkowy jest przede wszystkim dzięki niezwykle bogatemu sgraffito pokrywającemu nie tylko sam obiekt, ale też ściany dziedzińca i kominów. Interesujący jest także fakt, że właścicielami pałacu od momentu jego budowy jest nieustannie rodzina Bubnów z Litic (za wyjątkiem lat 1948-1993). Zbudowany został w 1588 r. przez Mikułáša starszego i służył początkowo za letnią rezydencję, a później pełnił rolę pałacyku myśliwskiego. Kiedy w 1809 r. Bubnowie sprzedali swój zamek w Žamberku, przenieśli się na stałe do Doudlebów. Wnętrze pałacu zachowało wiele barokowych sztukaterii i malowideł. W sąsiednim spichlerzu znajduje się oryginalne Muzeum Przyrodnicze oraz Babiččin dvoreček z domowymi zwierzętami.

Zámek Doudleby nad Orlicí  
Zámek 1, 517 42 Doudleby nad Orlicí  
tel. +420 494 383 420 | [www.zamek-doudleby.cz](http://www.zamek-doudleby.cz)



## 12. Pałac Potštejn

Majątek Potštejn w 1746 r. za 70 tys. złotych kupił Jan Ludvík Harbuval Chamaré, który na bazie obiektów gospodarczych starego zamku rozpoczął budowę swojej nowej rezydencji. Prace nad barokowym pałacem, prowadzone pod nadzorem Josefa Jägera zakończone zostały w 1755 r. W miarę rosnącej stawy tego miejsca, konieczna była przebudowa w stylu renesansowym. W latach 1945-1946 pałac dzierżawiła ambasada Wielkiej Brytanii. Obecnie jako obiekt prywatny udostępniony jest do zwiedzania. Można tu m.in. obejrzeć historyczną salę marmurową i kaplicę Trójcy Świętej, piękny park pałacowy, oferowanych jest ponad to wiele atrakcji kulturalnych.

Zámek Potštejn  
Jarníkova 1, 517 43 Potštejn  
tel. +420 494 546 064  
[zamekpotstejn@zamekpotstejn.cz](mailto:zamekpotstejn@zamekpotstejn.cz)  
[www.zamekpotstejn.cz](http://www.zamekpotstejn.cz)





### 13. Ruiny zamku Potštejn

Dominantą Potštejnu są malownicze ruiny potężnego zamku zbudowanego w XIII w. przez pochodzący z zachodnich Czech ród Drslaviców. Zamek często zmieniał właścicieli, a do historii przeszedł hrabia Harbuval de Chamaré (uwieczniony w powieści Aloisa Jiráska „Skarb”), który przez 20 lat bezskutecznie poszukiwał tutaj kosztowności. Z pierwotnego założenia zachowały się umocnienia i bramy oraz zbudowane później kaplica św. Jana Nepomucena (1766) oraz stacja drogi krzyżowej Grób Boży (1754). W 2. połowie XX w. kompleks został udostępniony zwiedzającym. Czwarta brama wejściowa mieści ekspozycję dokumentującą skomplikowane dzieje zamku.

Hrad Potštejn  
517 43 Potštejn  
tel. +420 494 546 812  
urad@potstejn.cz  
www.potstejn.cz



### 14. Zamek Litice

Warownia wzniesiona została w 2. połowie XIII w. na wysokim cyplu skalnym w meandrze Dzikiej Orlicy, a jej głównym zadaniem miała być ochrona ówczesnej północno-wschodniej granicy państwa Przemyślidów. W kolejnych stuleciach zamek był wielokrotnie przebudowywany, powiększany i wykorzystywany do końca XVII w., aby wraz z rozwojem artylerii utracić swoje znaczenie strategiczne. Opuszczony, w stanie ruiny pozostawał aż do 1. połowy XX w., kiedy to przeprowadzono pierwsze prace konserwacyjne. Kompletnie odrestaurowany zamek oraz 15-metrowa drewniana wieża z tarasem widokowym udostępnione są obecnie dla zwiedzających.

Státní hrad Litice  
Litice nad Orlicí, 564 01 Žamberk  
tel. +420 603 232 212  
urban.dalibor@npu.cz  
www.hrad-litice.cz

## 15. Pałac w Opočnie

Budowę kompleksu pałacowego nad doliną Złotego potoku rozpoczął w 2. połowie XVI w. Vilém Trčka z Lipy. Dzięki znacznemu majątkowi szlacheckiego rodu z wielkim rozmachem zrealizowano główne założenie z trzema piętrami arkadowych loggi, a całość otoczył park angielski z niewielkimi romantycznymi w stylu budynkami. Renesansowy pałac, zaliczany do z największych i najcenniejszych w Czechach, znany jest głównie ze swoich zbiorów. Znajdują się tutaj wspaniała kolekcja malarstwa włoskiego i holenderskiego oraz historycznego szkła i ceramiki, unikalne zbrojownie europejska i orientalna, etnograficzne zbiory z Afryki i Ameryki Północnej, sala myśliwska i bogate księgozbiory.

Státní zamek Opočno  
Trčkovo nám. 1, 517 73 Opočno  
tel. +420 494 668 216, opocno@npu.cz  
[www.zamek-opocno.cz](http://www.zamek-opocno.cz)



## 16. Pałac w Kvasinách

Trójskrzydłowy renesansowy pałac, wybudowany w połowie XVII w. na ostrogu rzeczki Bělá, otacza 10 ha park ze stawami i wieloma cennymi okazami rzadkich drzew. Obecnie posiadłość należy do rodziny Františka Karela Janečka, który w latach 30. XX w. założył w Kvasinách zakład produkcji nadwozi samochodowych. Jest to jedno z centrów kultury, działające pod patronatem stowarzyszenia „Žítie w pałacu”. Ekspozycja w głównym skrzydle przybliża tradycje wschodnio-czeskiego lalkarstwa (umieszczone na liście dziedzictwa kulturowego UNESCO), co roku prezentowane są szopki bożonarodzeniowe, natomiast w Sali Myśliwskiej odbywają się koncerty.

Život na zámku o.s.  
517 02 Kvasiny 1  
tel. +420 605 279 150  
[zamekkvasiny@gmail.com](mailto:zamekkvasiny@gmail.com)  
[www.zamek-kvasiny.webnode.cz](http://www.zamek-kvasiny.webnode.cz)



## 17. Pałac rodu Kolowrat i kościół Trójcy Świętej w Rychnowie nad Kněžnou

Pałac Kolowracki z kościołem Trójcy Świętej tworzą jeden z większych i piękniejszych barokowych kompleksów w Czechach. Jednopiętrowy pałac zrealizowany w latach 1676-1690 dla Františka Karla I oraz fasada kościoła zostały ok. 1722 r. przebudowane. Autorem tej wyjątkowej architektonicznej kompozycji był słynny architekt włoskiego pochodzenia Jan Blažej Santini-Aichel, zaproszony do Rychnova przez Norberta Leopolda. Znacjonalizowany po drugiej wojnie światowej pałac, w 1992 r. zwrócony został przedstawicielom rodu Kolowratów Krakovskich Liebsteinskich. Zwiedzającym udostępniona została zamkowa galeria obrazów, obejmująca oprócz portretów rodzinnych klejnoty czeskiego i światowego malarstwa od połowy XV w. Jest tutaj również kolekcja zbroi z XVIII w., a wszystko uzupełniają oryginalne me-

ble rodu Kolowratów. W kompleksie zobaczyć należy także kapliczkę Praskiego dzieciątka Jezus, Kaplicę Loretańską oraz dzwonnice z trzecim co do wielkości w Czechach dzwonem Kryštof o wadze 7 ton. Przez cały rok można skorzystać z bogatej oferty organizowanych w pałacu imprez i wydarzeń kulturalnych: koncertów, jarmarków, targów bożonarodzeniowych, nocnego zwiedzania czy zjazdu historycznych samochodów. Od maja do września na drugim dziedzińcu rezydencji otwarta jest zamkowa kawiarnia.



Kolowratský zámek  
Kolowratská 1, 516 01 Rychnov nad Kněžnou  
tel. +420 605 267 238 | pokladna-zamek@kolowrat.com | www.zamekrychnov.cz

## 18. Twierdza Orlice

Mała forteca wymieniana w 1361 r. pod oryginalną łacińską nazwą Pratum, pod koniec XVI w. przebudowana została na renesansowy zamek. Od 1650 r., kiedy jego właściciele przenieśli się do nowego zamku w Kyšperku, obiekt pełnił funkcje gospodarcze. Zakończone w 2012 r. prace rewitalizacyjne tego założenia dały możliwość zwiedzania dawnej twierdzy z oryginalnymi gotyckimi i renesansowymi piwnicami oraz murami fortyfikacji o grubości 2,1 m, figuralnym sgraffito na wieży, zbiorami oręża oraz historycznym warsztatem typograficznym. Mieści się tutaj obecnie również średniowieczna tawerna, restauracja, a także czterogwiazdkowy hotel ze strefą odnowy biologicznej i salami konferencyjnymi.

Tvrz Orlice  
Orlice 1, 561 51 Letohrad  
tel. + 420 465 677 731  
vstupenky@eywan.cz | www.tvrzorlice.cz



## 19. Pałac w Letohradzie

Tam, gdzie obecnie znajduje się wschodnie skrzydło pałacu, w 1554 r. Zdeněk Žampach z Potštejna zbudował prostą drewnianą twierdzę. Później została ona zburzona, a na jej miejscu w 1681 r. powstał wczesnobarokowy pałac. Obiekt stanowiący dominantę rynku i całego miasta w latach 80. i 90. XX w. przeszedł gruntowną odnowę, a pierwszą część stałej ekspozycji otwarto tutaj w 2002 r. Do pałacu przylega park krajobrazowy z empirową fontanną, sztuczną grotą, punktem widokowym i altaną. Jest w nim również długa na ponad 25 m Straszna Jaskinia, kryjąca „istoty nadprzyrodzone” – smoka Kyšperáka oraz mnóstwo skrzatów i bazyliškůw.

Kulturní centrum  
Václavské nám. 1, 561 51 Letohrad  
tel. +420 465 622 092  
muzeum@letohrad.eu  
www.info.letohrad.eu





## 20. Pałac i Muzeum Miejskie w Lanškrounie

Najstarszą częścią pałacu jest przylegający do kościoła św. Wacława trakt, który stanowił wschodnie skrzydło klasztoru augustianów z 1398 r. Obiekt nazywany zamkiem już w 1507 r., kiedy zdobyli go Pernštejnowie, w kolejnych stuleciach znacznie zmienił swój kształt. W przebudowanym skrzydle gotyckim mieści się obecnie sala ceremonialna, zaś w skrzydle południowym muzeum miejskie dokumentujące historię miasta i okolic. Obejrzeć można tutaj m.in. gabinet monet i medali autorstwa Zdeňka Kolářskiego, salę pamięci kompozytora Jindřicha Pravečka, a także Pokój Cesarski z kolekcją mebli wykonanych specjalnie dla cesarza Franciszka Józefa I.

Městské muzeum  
nám. A. Jiráka 1, 563 01 Lanškroun  
tel. +420 465 324 328  
[www.muzeumlanškroun.cz](http://www.muzeumlanškroun.cz)



## 21. Pałac i Muzeum Orlickie w Chocni

Renesansowy pałac z arkadami na parterze powstał w 2. połowie XVI w. Spłonął w 1829 r., a następnie został odbudowany w duchu neoklasycyzmu. W latach 1849-1850 z inicjatywy księżnej Vileminy Kinskéj wschodnie skrzydło pałacu przebudowano na zdobioną karraryjskimi marmurami kaplicę Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny. Północna część odrestaurowanej rezydencji mieści obecnie regionalne muzeum ze stałymi ekspozycjami z zakresu archeologii, paleontologii, geologii i etnografii, natomiast kaplica służy do kameralnych koncertów. Na lewym brzegu Tiché Orlice rozciąga się dawny 17-hektarowy park pałacowy w stylu angielskim.

Orlické muzeum v Chocni – zámek  
Pernerova 1, 565 01 Chocněň  
tel. +420 465 471 624  
[www.orlickemuzeum.cz](http://www.orlickemuzeum.cz)



## 22. Skansen archeologiczny Villa Nova Uhřínov

Dokładna kopia dawnej czeskiej wioski z XII-XIV w. stanowi jednocześnie ośrodek archeologii eksperymentalnej. Głównym celem projektu jest wybudowanie średniowiecznego skansenu z poszanowaniem wszystkich zasad eksperymentu archeologicznego. Oznacza to, że podczas budowy, konserwacji i użytkowania obiektów korzysta się wyłącznie z replik średniowiecznych narzędzi i starych procedur technologicznych. Ekspozycję tworzą dwa domy mieszkalne, kuźnia, warsztat garncarski, piec do wypalania węgla drzewnego i budynki gospodarcze. Częścią ośrodka jest również ogródek zielny oraz pole, na którym uprawiane są różnego rodzaju zboża.

Villa Nova Uhřínov  
516 01 Liberk-Uhřínov 15  
tel. +420 496 663 139  
villanova@seznam.cz | www.villanova.cz



## 23. Muzeum Turystyki, Sportów Zimowych i Rzemiosła w Deštném v Orlických horách

Regionalne muzeum od 1993 r. mieści się w budynku dawnego przedszkola, naprzeciwko kościoła św. Marii Magdaleny w centrum Deštného. Ekspozycje etnograficzne skupiają się na prezentacji życia mieszkańców Gór Orlickich od połowy XIX w. oraz znanych osób, które tutaj się urodziły. Można oglądać stare narty, rakiety śnieżne, dawne ubiory narciarzy, dowiedzieć się jak wyglądała domowa produkcja tekstyliów na przełomie stuleci, zobaczyć pracownię dzwonnika i garncarki, a także wystawę pralek i żelazek. Jedyna w swoim rodzaju jest kolekcja poświęcona dziejom szklarstwa na terenie Gór Orlickich, od średniowiecza po czasy współczesne.

Muzeum turystyki, zimnich sportów a řemesel  
517 91 Deštné v Orlických horách 133  
tel. +420 494 663 139, villanova@seznam.cz  
www.villanova.cz



## 24. Muzeum Rzemiosła w Letohradzie

Muzeum w zabytkowym kompleksie Novego dvoru z 1750 r. jest największą tego typu placówką w Czechach. Na powierzchni 1650 m<sup>2</sup> zobaczyć można ponad 50 tematycznych ekspozycji rzemiosła i drobnego handlu z okresu 1840-1930. Oprócz wyrobów znanych profesji, jak stolarstwo czy ciesielstwo, prezentowane są m.in. prace kołodzieja, bednarza czy gonciarza. Do najciekawszych eksponatów należą warsztaty mechaniczne, tartak z trzema działającymi pilarkami ramowymi oraz stuletnia klasa szkolna z przykładami strojów ludowych. Jest tutaj nowa wystawa szopek bożonarodzeniowych oraz ekspozycja retro, 40 szopek kralkich sprzed stu lat.

Muzeum řemesel  
Nový dvůr 143, 561 51 Letohrad  
tel. +420 465 622 160,  
[www.muzeumremesel.cz](http://www.muzeumremesel.cz)



## 25. Spichlerz Muzeum Gór Orlických w Rokytnicy v Orlických horách

Dawny spichlerz z połowy XIX w. zaadaptowano na pomieszczenia muzealne, w których przygotowana została nowoczesna wystawa „Przyroda dla rzemieślników Gór Orlických”, przybliżająca szerokiej publiczności związki człowieka ze środowiskiem w którym żyje. Częścią ekspozycji jest unikalny, trzypiętrowy model leśnego biotopu, gdzie umieszczono ponad 50 spreparowanych zwierząt i ptaków. Interesujący jest ponadto system przenikania promieni słonecznych do budynku przez świetlik w kalenicy oraz szklane podłogi na poszczególnych piętrach. Autorami tego nietypowego rozwiązania są architekci z biura Šuda-Horský z Hradec Králové.

Sýpka – Muzeum Orlických hor  
Horská 174 | 517 61 Rokytnice v Orlických horách  
tel. +420 491 616 941, [sypka@moh.cz](mailto:sypka@moh.cz)  
[www.sypka-moh.cz](http://www.sypka-moh.cz)



## 26. Muzeum Koronek w Vamberku

W Vamberku, znanym ośrodku produkcji ludowych koronek, otwarto w 1889 r. pierwszą w Czechach zawodową szkołę koronarską, a 40 lat później powstało Muzeum Koronek. Wspaniałe prace założonej w 1946 r. spółdzielni Vamberecka krajka wystawiane były, z sukcesami, na Wystawach Światowych. Można je oglądać w muzeum, gdzie zaprezentowano także rozwój koronek od początku XVIII w. Ogromna ekspozycja zachwyca pięknem kotnierzyków, falbanek, serwetek, sukni, kapeluszy oraz wspaniałych kompozycji o dużych rozmiarach. Muzeum organizuje wystawy tematyczne, a w Vamberku odbywają się Święta Koronki i Spotkania Koronczarek oraz Biennale Koronki Czeskiej..

Muzeum krajky  
Vilímkova 88, 517 54 Vamberk  
tel. +420 494 541 518|  
[www.moh.cz/muzeum-krajky](http://www.moh.cz/muzeum-krajky)



## 27. Muzeum Krajoznawcze i zabytki żydowskie w Dobrušce

Ekspozycja w głównym budynku muzeum poświęcona jest ważnym postaciom Dobrušky, historii miasta i okolicy oraz dziejom gminy żydowskiej. W 1721 r. utworzono w Dobrušce getto, do którego przesiedleni zostali Żydzi mieszkający w mieście od połowy XVI w. Trasa zwiedzania prowadzi przez unikalną mykwę (rytualną łaźnię) oraz wystawę we wnętrzu synagogi, która po pożarze w 1866 r. przebudowana została w stylu neogotyckim, a w 1954 r. adaptowana na potrzeby Czeskobraterskiego Kościoła Ewangelickiego. Na położonym w północnej części miasta, założonym w 1675 r. kirkucie odnaleźć można ok. 250 dobrze zachowanych macew (nagrobków).

Vlastivědné muzeum  
Šubertovo nám. 45, 518 01 Dobruška  
tel. +420 494 629 668  
[www.kulturadobruska.cz](http://www.kulturadobruska.cz)





## 28. Muzeum Miejskie w Żamberku

Zbiory i wystawy muzeum skupiają się na historii miasta, rozwoju tradycyjnych rzemioł ludowych w okolicach Żamberku, koronkarstwie, dziejach medycyny oraz życiu znanych rodaków. Uwagę dzieci przyciągają szopki mechaniczne, teatrzyk lalkowy czy automatofony. Wystawa w pobliskim ohelu poświęcona jest miejscowej społeczności żydowskiej. Integralną część muzeum stanowi dom Prokopa Diviša, wynalazcy piorunochronu jeszcze przed Benjaminem Franklinem. W 1753 r. ksiądz Diviš skonstruował także unikatowy instrument strunowy, napędzany energią elektryczną czerpaną z baterii butelek lejdejskich. Dennis d'Or miał podobno 790 strun, trzy klawiatury i potrójny system pedałów.

Městské muzeum  
 Československé armády 472  
 564 01 Žamberk, tel. +420 465 611 678  
[www.muzeumzamberk.cz](http://www.muzeumzamberk.cz)



## 29. Muzeum Miejskie w Ústí nad Orlicí

Muzeum swoją siedzibę ma w otoczonej rozległym ogrodem dawnej willi usteckiego fabrykanta włókienniczego Floriána Hernycha, pochodzącej z okresu tzw. secesji florystycznej. Zadaniem placówki jest promocja wiedzy o dziedzictwie kulturalnym i przemysłowym tego wschodnio-czeskiego regionu znanego z szopkarstwa, licznych zabytków kulturowych i przemysłu włókienniczego. W muzeum znajduje się również wewnętrzny zegar astronomiczny Plánički oraz secesyjna jadalnia. Zarówno dzieci, jak i dorośli mogą spróbować pracy na kołowrotku w starym warsztacie tekstylnym, utkać kilka rodzajów splotów na krośnie czy zrobić własny dywanik. Mają tu również miejsce wystawy krótkoterminowe oraz wydarzenia kulturalne.

Městské muzeum  
 17. listopadu 72, 562 01 Ústí nad Orlicí  
 tel. +420 465 523 653, [info@muzeum-uo.cz](mailto:info@muzeum-uo.cz)  
[www.muzeum-uo.cz](http://www.muzeum-uo.cz)

### 30. Miejsce pielgrzymkowe Dřizna-Přepychy

Niedaleko wsi Přepychy, w malowniczej dolinie pośrodku lasu, ksiądz Alois Mádr na 40-lecie panowania cesarza Franciszka Józefa I zbudował kaplicę poświęconą Matce Bożej z Lourdes. Jednonawowy obiekt z bogato zdobionym ołtarzem konsekrowany został 15 września 1889 r. Miejsce to nie zostało wybrane przypadkowo, bowiem tryska tutaj bogate źródło, które podobno nigdy nie wysycha. Na zboczach nad doliną w 1891 r. powstało 14 stacji Drogi Krzyżowej, kończących się wykutym w skale Grobie Świętym. Lokalne sanktuarium było często odwiedzane przez pielgrzymów, którzy w licznych procesjach błagalnych przybywali tu z niemal wszystkich parafii w regionie.

Dřizeňské údolí  
517 32 Přepychy  
tel. +420 494 628 111 | [prepychy@prepychy.cz](mailto:prepychy@prepychy.cz)  
[www.prepychy.cz/drizna](http://www.prepychy.cz/drizna)



### 31. Muzeum Zabawek w Rychnovie nad Kněžnou

Historyczne sale budynku dawnego ratusza wprowadzają zwiedzających w atmosferę dawnych czasów. W trzech pomieszczeniach zgromadzone zostały zabawki z lat 1880-1980, głównie czeskiej produkcji, służące nie tylko rozrywce, ale także nauce i rozwijaniu zainteresowań. Te dla chłopców mają charakter techniczny – różnego typu klocki, zamki, łożone żołnierzyki, działający parowozik, kolejka elektryczna. Dziewczęta bawiły się lalkami, wózkami dziecięcymi, pokikami i grami ćwiczącymi prace ręczne. Dumą wystawy jest lalka o wysokości 120 cm z porcelanową główką, wykonana na zamówienie ok. 1890 r., stanowiąca jednocześnie symbol muzeum.

Muzeum hraček  
Staré náměstí 68 | 516 01 Rychnov nad Kněžnou  
tel. +420 603 193 122 | [miroslavapech@seznam.cz](mailto:miroslavapech@seznam.cz)  
[www.muzeumhracek-rk.cz](http://www.muzeumhracek-rk.cz)



### **32. Basen kryty w Rychnovie nad Kněžnou**

25-metrowy basen z pięcioma torami pływackimi. Sztucznym nurtem „dziękuję rzeki” można udać się na przejażdżkę zjeżdżalnią wodną, a później odpocząć w bąbelkach wanny z hydromasażem. Relaks zapewniają również dwie łaźnie parowe i sauna fińska z zewnętrznym tarasem. Dla dzieci jest brodzik z fontannami i ślizgawkami oraz basen do nauki pływania.

Javornická 1720  
516 01 Rychnov nad Kněžnou  
recepce@bazenrk.cz, www.bazenrk.cz

### **33. Basen kryty w Ústí na Orlicí**

W kompleksie stosowana jest technologia słonej wody, zbliżonej do morskiej. Zapobiega to reakcjom alergicznym, a ponadto daje uczucie świeżości. Basen 25 m długości, pięć torów pływackich oraz 84-metrową zjeżdżalnię. Centrum wellness to wielki basen do masażu wodnego i powietrznego, słoneczna łaźnia, kabina parowa z urządzeniem do wytwarzania sztucznej mgły z koncentratu soli jodowej oraz morskie akwarium.

Polská 1360, 562 01 Ústí nad Orlicí  
tel. +420 465 524 254, kpb@tepvos.cz  
www.bazenusti.cz

### **34. Basen kryty w Dobrušce**

Obiekt położony na obrzeżach miasta oferuje cztery tory pływackie o długości 25 m, basen dla dzieci oraz łaźnię parową, jacuzzi i saunę. Można tu również skorzystać ze studia fitness, indoor cyclingu, aquaerobiku i masażu. Częścią areal jest czynny w okresie wakacji 50-metrowy basen letni z brodzikiem oraz boiskami do siatkówki plażowej i futnetu.

Mírová 890, 518 01 Dobruška  
tel. +420 494 629 530  
bazen@mestodobruska.cz  
www.kulturadobruska.cz

### 35. Wieża widokowa na Wzgórzu Feista

Wieża stoi na wzniesieniu (711 m n.p.m.) w górnej części ośrodka narciarskiego Hartman, a prowadzi do niej liczący ok. 1 km zielony szlak turystyczny z centrum Olešnice v Orlických horách. Metalowa, siedmiopiętrowa budowla oszalowana drewnem, z ośmiokątną platformą widokową, mierzy 26 m wysokości. Trwające niemal rok prace przy wieży zakończone zostały w 2020 r. Po pokonaniu 140 schodów można z góry podziwiać widoki Gór Orlickich, Gór Bystrzyckich, Orlicy lub zbiornika wodnego Rozkoš. Na szczycie znajduje się również drewniana rzeźba Króla Podziemnych Skrzatów (Král Permoníkú), który jest patronem miejscowej gminy.

Feistův kopec,  
517 83 Olešnice v Orlických horách  
tel. +420 732 928 374  
infocentrum@olesnice.net | www.olesnice.net



### 36. Wieża widokowa na Šibeniku

Przy budowie wieży o wysokości 47 m wykorzystany został w 2020 r. ostatni z czterech masztów, pozostałych po zdemontowanej elektrowni wiatrowej, której z powodów technicznych i zbyt wysokiego poziomu hałasu nigdy na stałe nie uruchomiono. Na umieszczony 32 m nad ziemią taras widokowy można dotrzeć spiralnymi schodami liczącymi 183 stopnie. Rozciąga się z niego widok na niemal całe wschodnie Czechy – Karkonosze, Hradec Králové, Kunětická horę koło Pardubic, Góry Żelazne, Masyw Czesko-Morawski oraz północno-zachodnią część Gór Orlickich. W dawnej stacji transformatorowej, połączonej z wieżą kładką, urządzonej został punkt informacji turystycznej.

Šibenik, 549 22 Nový Hrádek 400  
tel. +420 725 095 111  
infocentrum@novy-hradek.cz  
www.novy-hradek.cz





### 37. Wieża widokowa i Kramářova chata na Suchym vrchu

Dzięki inicjatywie Klubu Czeskich Turyistów z Jablonné nad Orlicí w 1924 r. na Suchym vrchu rozpoczęła się budowa schroniska, zaprojektowanego przez praskiego architekta Jaroslava Stejskala. Obiekt oddany do użytku cztery lata później otrzymał imię Karela Kramářa, pierwszego premiera Czechosłowacji. Tuż przy schronisku w latach 1931-1932 według projektu A. Patrmanna powstała potężna, mierząca 32 m wieża ciśnień, z założenia budowana również jako wieża widokowa. Zachowało się jedynie pierwsze piętro widokowe na wysokości 22 m, gdzie prowadzi 130 schodów. Można stąd zobaczyć m.in. Šerlich, Kralický Sněžník, Kotlinę Kłodzką oraz Hrubý Jeseník z Pradziadem.

Kramářova chata  
56155 Orlický 186  
tel. +420 702 028 153  
recepce@suchak.cz | www.suchak.cz



### 38. Ski arena Orlické Záhoří

Licząca 4600 m długości trasa jest najdłuższym w Czechach torem do uprawiania narciarstwa biegowego, automatycznie oświetlanym od godzin wieczornych. Trasa zlokalizowana między dwiema częściami gminy: Jadrną i Bedřichovką, wyprowadza również na grzbiety Gór Orlickich oraz stoki Gór Bystrzyckich w sąsiedniej Polsce. Dwukierunkowy tor, z modyfikacją do jazdy klasycznej i łyżwiarskiej, dzięki minimalnym przewyższeniom odpowiedni jest dla rodzin z dziećmi i początkujących narciarzy biegowych. Wstęp oraz parking dla 63 samochodów i pięciu autobusów są bezpłatne. Ekran na parkingu w Jadrnej pokazuje godziny pracy, temperaturę i liczbę biegaczy na trasie.

517 64 Orlické Záhoří  
tel. +420 725 081 136  
tic@orlickezahori.eu  
www.orlickezahori.eu



### **39. Skicentrum Deštné v Orlických horách**

Jeden skipass obejmuje sześć naśnieżanych tras zjazdowych o różnym poziomie trudności, obsługiwanych przez siedem wyciągów i kolej krzesetkową. Dwie główne trasy o łącznej długości 2100 m są oświetlone. Gravity Snowpark przygotowany jest do freestyle i snowboardingu, zaś narciarze biegowi korzystają z ratrakowanej trasy Jiráskova cesta. Ośrodkowi towarzyszy stok zabaw dla dzieci z dwoma wyciągami linowymi, wyciągiem taśmowym Sunkid, karuzelą, igloo i programem animacyjnym. Kolej krzesetkowa działa również latem, kiedy w Deštné Adventure funkcjonuje wypożyczalnia rowerów górskich i trójkołowców, park linowy i ściana wspinaczkowa.

Sportprofi spol. s.r.o.  
517 91 Deštné v Orlických horách 373  
tel. +420 492 601 601  
[www.skicentrumdestne.cz](http://www.skicentrumdestne.cz)



### **40. Ski centrum Říčky v Orlických horách**

Ośrodek położony na stokach szczytu Zakletý oferuje jedno z najpiękniejszych tras narciarskich w Górach Orlickich, to również świetne miejsce wypadowe dla narciarzy biegowych. Funkcjonują tu dwa wyciągi i czteroosobowa kolejka krzesetkowa oraz cztery naśnieżane trasy o długości 1000-1500 m, w tym posiadające homologację FIS trasy zjazdowa i slalomowa. Na oświetlonej, 350 m trasie Můstek odbywają się jazdy wieczorowe. Latem dostępna jest trasa do singletracku, wypożyczalnia rowerów górskich, hulajnóg i trójkołowców, park linowy i kolej krzesetkowa. Od 2020 r. na szczyt Zakletý wyprowadza nowoczesny, sześciuosobowy wyciąg kanapowy z ostoną.

517 62 Říčky v Orlických horách 239  
tel. +420 494 595 599  
[info@skiricky.cz](mailto:info@skiricky.cz) | [www.skiricky.cz](http://www.skiricky.cz)



## 41. Skiresort Buková hora

Największy ośrodek narciarski w regionie, gdzie znaleźć można najdłuższe trasy zjazdowe w Górach Orlickich. Jeden karnet dla dolin Červeney Vody i Čenkovice oraz narstostrad Vigona i Svitavskiej zapewnia ponad 8000 m naśnieżanych, głównie rodzinnych tras narciarskich. Najdłuższa jest licząca 2290 m narstostrada Heroltická, druga w kolejności Mlýnická ma 2150 m, a sztandarowe urządzenie transportowe to czteromiejscowa kolejka Leitner o długości 1688 m. Jest tutaj również wielki snowpark, boardcross i fun zone. W okresie letnim kolej krzesetkowa funkcjonuje w weekendy, działa pole do disc golfa, skorzystać można z wypożyczalni rowerów, hulajnóg do górskich zjazdów oraz trójkołowców.

Červená Voda & Čenkovice  
tel. +420 608 814 375  
petr.toman@skibukovka.cz  
www.skibukovka.cz

## 42. Sportareál České Petrovice

Niewielki ośrodek tuż przy granicy z Polską tworzą trzy równoległe wyciągi orczykowe na stoku góry Adam. Wzdłuż nich poprowadzono szerokie trasy zjazdowe, świetnie nadające się do doskonalenia techniki jazdy oraz dla rodzin z dziećmi. Liczą one łącznie ponad 2700 m długości, stoki oraz snowpark są dośnieżane i oświetlone. Wytyczono również 2 km tras dla narciarzy biegowych. Oferta wakacyjna obejmuje m.in. letni tubing, park linowy, trampoliny, bumper boaty i grassball. Przez cały rok można podziwiać okolicę z wieży widokowej Amálka przy czerwonej trasie zjazdowej ze stylowym Ski barem, którego wyposażenie to mieszanka tradycyjnego domu orlickiego i pamiątek narciarskich.

564 01 České Petrovice 58  
tel. +420 606 659 494  
info@ceskepetrovice.com  
www.ceskepetrovice.com